

Dato: December 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2019

2.6 Moms

Det er hovedreglen i det kommunale budget- og regnskabssystem, at udgifter og indtægter på såvel drifts- som anlægskonto skal registreres eksklusive moms i de kommunale budgetter og regnskaber.

Fra denne hovedregel findes enkelte specifikke undtagelser, som er nærmere omtalt i afsnit 2.6.2 Købsmoms.

Der sondres i det kommunale budget- og regnskabssystem mellem to former for moms

- *Registreret moms*, dvs. moms der afregnes med Skattestyrelsen i forbindelse med momsregistreret virksomhed i kommunen
- *Købsmoms*, dvs. moms der indgår i momsrefusionsordningen

Konteringsreglerne er forskellige for de to former for moms. Reglerne er gennemgået i de følgende afsnit.

2.6.1 REGISTRERET MOMS

Registreret moms bruges her som betegnelse for den afregning af moms med Skattestyrelsen, som finder sted i forbindelse med momsregistreret virksomhed i kommunerne.

Det lovmæssige grundlag for denne afregning findes i bekendtgørelse af lov om merværdiafgift (momsloven) Reglerne omfatter:

- De kommunale forsyningsvirksomheders afsætning
- Øvrige kommunale institutioners afsætning af varer eller afgiftspligtige ydelser til private, staten eller andre kommuner

Såvel beløbene for indgående og udgående moms som afregningen af moms med Skattestyrelsen skal i de kommunale budgetter og regnskaber registreres på funktion 8.52.59 Mellemløbskonto.

Der oprettes et kontosæt for hver enkelt momsregistrering bestående af:

- xx Indgående moms
- xx Udgående moms
- xx Afregning af moms

Afregningen skal ske særskilt for hver momsregistrering.

Nedenfor er vist nogle eksempler på kontering i forbindelse med registreret moms.

Dato: December 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2019

Forsyningsvirksomheder

Eksemplet viser konteringen af moms for et kommunalt varmeværk.

Konto for kommunalt varmeværk (på funktion 1.22.03)	Kassekonto (på funktion 8.22.01)	Momskonto (på funktion 8.52.59)
800 ¹⁾	800 ¹⁾	
	200 ²⁾	200 ²⁾
1.000 ³⁾	1.000 ³⁾	
	250 ⁴⁾	250 ⁴⁾
	50 ⁵⁾	50 ⁵⁾

Note til kontoskitserne:

1) Køb af olie	3) Salg af varme
2) Indgående moms (køb)	4) Udgående moms (salg)
	5) Afregning af moms

Afsætning af varer eller afgiftspligtige ydelser

Afsætning af varer eller afgiftspligtige ydelser til private, staten eller andre kommuner skal følge samme konteringsprincipper som for forsyningsvirksomhederne.

I eksemplet er vist konteringen af moms i forbindelse med et vejarbejde, der udføres for private.

Konto for vejarbejde for fremmede (på funktion 2.22.03)	Konto for øvrige fælles funktioner (på funktion 2.22.09)	Administrations- konto (på funktion 6.45.51)
1.000 ¹⁾		
500 ³⁾	500 ³⁾	
800 ⁴⁾	800 ⁴⁾	
150 ⁵⁾		150 ⁵⁾
2.450 ⁶⁾		

Kassekonto (på funktion 8.22.01)	Momskonto (på funktion 8.52.59)
1.000 ¹⁾	
250 ²⁾	250 ²⁾
2.450 ⁶⁾	
612,5 ⁷⁾	612,5 ⁷⁾
362,5 ⁸⁾	362,5 ⁸⁾

Note til kontoskitserne:

1) Køb af vejmaterialer	5) Administration
2) Indgående moms (køb)	6) Betaling for vejarbejdet inklusive administration
3) Løn til vejformænd m.v.	7) Udgående moms (salg)
4) Maskinydelser	8) Afregning af moms med <u>Skattestyrelsen</u>

Dato: December 2022

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2023

Det bemærkes, at administrationsvederlaget alternativt kan indtægtsføres direkte på funktion 6.45.51. Indtægten og udgiften på funktion 2.22.03 reduceres i så fald tilsvarende.

Ved køb af maskiner til en momsregistreret virksomhed registrerer kommunen momsbeløbet ved købet som indgående moms. Der må derfor *ikke* samtidig beregnes moms af maskinydelser i forbindelse med et vejarbejde for andre med henblik på registrering som indgående moms på funktion 8.52.59.

Ved køb af maskiner, der både benyttes i forbindelse med momsregistreret virksomhed og til andre formål, foretages en fordeling af momsbeløbet ved købet. Den del, der vedrører den momsregistrerede virksomhed, registreres som indgående moms i virksomhedens momsregnskab. Den anden del af momsbeløbet anmeldes til refusion via momsrefusionsordningen, jf. afsnit 2.6.2. Reglerne for fordeling af momsbeløb findes i Skatteministeriets lovbekendtgørelse om merværdiafgift (momsloven).

2.6.2 KØBSMOMS

Købsmoms anvendes her som betegnelse for den moms, som kommunerne betaler ved køb af varer og tjenesteydelser, der *ikke* indgår i en momsregistreret virksomhed i kommunerne.

I henhold til lov om konkurrencemæssig ligestilling mellem kommuners og regioners egenproduktion og køb af ydelser hos eksterne leverandører i relation til udgifter til merværdiafgift m.v. får kommunerne som hovedregel købsmoms refunderet gennem en refusionsordning.

Formålet med denne refusionsordning er at tilstræbe lige konkurrencevilkår mellem det private erhvervsliv og kommunernes fremstilling af ydelser til eget brug. Refusionen af købsmoms via refusionsordningen betyder nemlig, at den enkelte kommune i valget mellem at udføre opgaver i eget regi eller ved fremmede tjenesteydelser kan se bort fra købsmomsen.

Nedenfor er nærmere redegjort for konteringsreglerne i forbindelse med købsmoms.

Der skal herudover henvises til bestemmelserne i ovennævnte lov samt i Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse om momsrefusionsordningen.

Kontering af købsmoms

Købsmoms og refusion heraf gennem refusionsordningen registreres i de kommunale budgetter og regnskaber på funktion 7.65.87 Refusion af moms. Under funktionen er autoriseret tre grupperinger:

- 002 Refusion af købsmoms**
- 003 Udgifter til købsmoms**
- 004 Tilbagebetaling af refusion af købsmoms**

Registreringen på grupperingerne skal i alle tilfælde ske ved anvendelse af hovedart 6 Finansudgifter.

Udgifter til købsmoms og indirekte udgifter til købsmoms, jf. momsrefusionsordningens positivliste budgetteres og regnskabsføres på gruppering 003.

Dato: December 2022

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2023

Refusion af købsmoms samt refusion af tilskud i medfør af momsrefusionsordningens positivliste budgetteres og regnskabsføres på gruppering 002. Da hovedart 6 Finansudgifter anvendes ved registreringen, skal denne ske i form af en negativ udgiftspostering.

På gruppering 004 budgetteres og regnskabsføres tilbagebetaling af momsrefusion i forbindelse med indtægtsdækket driftsvirksomhed (huslejeindtægter), købsmoms af anlægsudgifter ved salg af anlæg, samt tilbagebetaling af 17,5 pct. af tilskud fra fonde, private foreninger, institutioner m.v. Reglerne er omtalt nedenfor.

Refusion af købsmoms

De momsbeløb, der refunderes gennem momsrefusionsordningen, omfatter afholdte momsudgifter på hovedkonto 0-6, bortset fra registreret moms, jf. afsnit 2.6.1.

Fra denne hovedregel er der *følgende specifikke undtagelser*:

- Momsudgifter vedrørende drifts- og anlægsudgifter på funktion 0.25.19 Ældreboliger, 2.32.31 Busdrift (dog undtaget gruppering 002), 2.32.33 Færgedrift og 2.32.35 Jernbanedrift.
- Momsudgifter vedrørende anlægsudgifter for selvejende eller private institutioner på hovedkonto 5, såfremt institutionen har lejet sig ind eller vil leje sig ind i lokaler, der ejes eller opføres af andre end institutionen, eller hvis der ikke er indgået overenskomst med kommunen inden anlægsarbejdets igangsætning
- Momsudgifter vedrørende tilsvarende anlægsudgifter for selvejende eller private institutioner på funktion 3.22.16 Specialpædagogisk bistand til børn og 3.22.17 Specialpædagogisk bistand til voksne og selvejende i det omfang disse efter konteringsreglerne skal optages i kommunernes budgetter og regnskaber

De nævnte momsudgifter kan *ikke* anmeldes til refusion via momsrefusionsordningen. Som følge heraf skal der i disse tilfælde som *undtagelser fra hovedreglen* ske registrering af udgifterne *inklusive moms* i kommunernes budgetter og regnskaber.

De momsbærende arter

Administrationen af momsrefusionsordning er tilrettelagt således, at kommunerne månedligt indberetter afholdte udgifter til købsmoms til Indenrigs- og Sundhedsministeriet med henblik på refusion.

For at sikre en ensartet og entydig bestemmelse af de udgifter til købsmoms, som indgår i momsrefusionsordningen, er artsinddelingen opbygget således, at der kun på nogle bestemte arter registreres udgifter med købsmoms.

Det drejer sig om

- Art 2.2 Fødevarer
- Art 2.3 Brændsel og drivmidler
- Art 2.5 Køb af jord og bygninger (inkl. moms)
- Art 2.7 Anskaffelser
- Art 2.9 Øvrige varekøb
- Art 4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser
- Art 4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v.

Dato: December 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2019

Denne opdeling af arterne indebærer, at der på art 4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v. *kun* må konteres momsbelagte ydelser.

Tjenesteydelser, som ikke er momsbelagte, skal derimod konteres på art 4.0 Tjenesteydelser uden moms. Det afgørende for kontering på art 4.0 er altså, at der er tale om ikke-momsbelagte tjenesteydelser. Hvorvidt art 4.0 eller art 4.9 skal anvendes i forbindelse med registreringen af godtgørelser (telefongodtgørelse, hotelgodtgørelse osv.), beror på, om godtgørelsen ydes efter regning, hvor der i beløbet indgår momsudgifter.

På art 4.0 skal endvidere konteres visse udgifter, som ikke er egentlige tjenesteydelser, men varekøb og anskaffelser, som ikke er belagt med moms. Som eksempler herpå kan nævnes avisabonnementer og køb af visse kunstgenstande.

Som omtalt i afsnit 2.5 er det frivilligt for kommunerne, om de vil anvende arterne under hovedart 9 Interne udgifter og indtægter ved registreringen af interne afregninger.

Af hensyn til administrationen af momsrefusionsordningen er det imidlertid nødvendigt, at kommunerne som udgangspunkt foretager registrering på de *eksterne* arter i forbindelse med afregning af momsbelagte ydelser mellem konti vedrørende momsregistreret virksomhed og konti vedrørende momsrefusionsordningen. Det skyldes, at opgørelsen af moms i refusionsordningen sker på grundlag af registreringen på de eksterne arter.

Intern afregning af ydelser, som er momsbelagte, må således kun registreres med anvendelse af hovedart 9, når afregningen sker mellem konti, som i relation til momsafregning er ens. Ved afregning af momsbelagte ydelser mellem konti, som i relation til momsafregning er forskellige, skal beløbet debiteres kontoen, *hvortil* der flyttes, ved anvendelse af en ekstern art. Den konto, hvorfra der flyttes, minusdebiteres beløbet ved anvendelse af den samme eksterne art.

Administrationen af momsrefusionsordningen indebærer endvidere, at køb af varer eller tjenesteydelser hos staten eller andre kommuner, der på det pågældende aktivitetsområde er momsregistrerede og altså afregner deres leverancer inklusive moms, skal konteres på en af de momsbærende udgiftsarter og *ikke* på art 4.6, 4.7 eller 4.8. Der skal i denne situation anvendes samme fremgangsmåde som for forsyningsvirksomheder, der regnes for eksterne i forhold til både den enkelte og andre kommuners virksomhed.

En kommune kan dog godt, når den køber varer og tjenesteydelser i udlandet til levering i Danmark, anmelde importmoms og erhvervsmoms, der er afregnet hos Skat-testyrelsen, til refusion via refusionsordningen. Momsafløftningen sker her på samme måde, som hvis købet var foretaget i Danmark (dvs. gennem kontering på de momsbærende arter).

Positivlisten

Ud over udgifter på de momsbærende arter kan kommunerne anmelde en procentdel af visse betalinger og tilskud til refusion under refusionsordningen. Baggrunden for dette er, at en række kommuner lader aktiviteter udføre af private eller foreninger. Såfremt den del af disse betalinger eller tilskud, der dækker momsudgifter, ikke kunne anmeldes til refusion, ville det modvirke den tilsigtede konkurrenceneutralitet og begunstige udførelse af opgaver i kommunalt regi.

Dato: December 2022

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2023

De tilskud m.v., der kan anmeldes til refusion i momsrefusionsordningen, beregnes som en procent af de bogførte udgifter på bestemte funktioner og arter. Reglerne herom er fastlagt i Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse om momsrefusionsordningen, og listen over betalinger og tilskud, der kan anmeldes til refusion – den såkaldte positivliste – er optaget som bilag til dette afsnit.

Den del af de tilskud, som kan anmeldes til refusion i momsrefusionsordningen, bogføres ikke på hovedkonto 0-6, men på funktion 7.65.87 Refusion af købsmoms.

Positivlisten er et bilag til momsrefusionsbekendtgørelsen, og kan findes på retsinformation.dk samt på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside om momsrefusion.

Fælleskommunal virksomhed

Af hensyn til refusionsordningen gælder for *fælleskommunal virksomhed*, som i én af fællesskabets kommuner regnskabsføres med fuld artsspecifikation på hovedkonto 0-6, at de andre kommuner i fællesskabet skal udgiftsføre betalinger til dette på art 4.7. Momsudgifterne anmeldes da til refusion af den regnskabsførende kommune, der herefter fremsender regninger eksklusive moms til de øvrige kommuner i fællesskabet.

Dette gælder dog *ikke*, hvis den regnskabsførende kommune er momsregistreret på det pågældende område. I dette tilfælde skal der afregnes inklusive moms, jf. bemærkningerne ovenfor om anvendelse af en ekstern udgiftsart, hvis der er tale om afregning af leverancer inklusive moms.

Fælleskommunale virksomheder, der af administrative grunde er selvstændigt regnskabsførende, kan - såfremt der foreligger godkendelse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet - anmelde købsmoms til refusion fra refusionsordningen gennem fællesskabets kommuner idet selvstændigt regnskabsførende fælleskommunale redningsberedskaber dog er undtaget fra godkendelse.

Selvstændigt regnskabsførende fælleskommunale forsynings- og forsyningslignende virksomheder kan som udgangspunkt ikke opnå godkendelse.

Er der ikke tale om et tilskud eller overførsler, der skal konteres på art 5.9, kan fællesskabets købsmoms indgå i refusionen på følgende måde. Kommunernes betalinger til fællesskabets specificeres på en momsbærende betaling, der konteres på art 4.9, og en ikke-momsbærende betaling, der konteres på art 4.0. Opdelingen på momsbærende og ikke-momsbærende betaling foretages på grundlag af, hvor stor en del af betalingen der vedrører momsbelagte, henholdsvis ikke-momsbelagte, udgifter. Er der tale om en aconto-afregning med fællesskabet, må fordelingen foretages på grundlag af, hvor stor en del af betalingen, der vedrører momsbelagte, henholdsvis ikke-momsbelagte udgifter. Ved den endelige regnskabsafregning må beløbene på art 4.9, henholdsvis art 4.0 reguleres, således at de kommer til at svare til den rent faktiske fordeling af fællesskabets udgifter på momsbærende og ikke-momsbærende udgifter.

Ved egentlige køb af varer og tjenesteydelser hos et fællesskab, der er selvstændigt regnskabsførende, konteres der på en af de sædvanlige udgiftsarter.

Særligt om selvejende/private institutioner

På selvejende og private institutioner, som er selvstændigt regnskabsførende efter kommunens standardkontoplan, kan regnskabsføringen foretages inklusive købsmoms.

Ved overdragelsen af budgettet til institutionen kan de momsbærende arter tillægges købsmoms, således at bevillingskontrol i institutionen løbende sker på grundlag af udgifter inklusive købsmoms.

Dato: December 2022

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2023

Institutionens budget optages i kommunens årsbudget uden købsmoms, og ved institutionens aflæggelse af regnskabet til kommunen skal udgifterne registreres på de relevante arter på normal vis, hvorved købsmoms automatisk udskilles og henføres til funktion 7.65.87.

Optagelse af anlægsposterne for selvejende og private institutioner (bortset fra private lederejede institutioner), med hvem der er indgået driftsoverenskomst før anlægsarbejdernes påbegyndelse, indebærer, at der kan ydes momsrefusion af afholdte anlægsudgifter. I de tilfælde, hvor en institution har lejet sig ind eller vil leje sig ind i bygninger ejet af andre end institutionen, kan der ikke ydes momsrefusion af anlægsudgifterne, jf. også ovenfor.

Tilbagebetalingsregler vedrørende momsrefusionsordningen

For indtægtsdækket driftsvirksomhed skal købsmoms, der dækkes af *huslejeindtægter*, undtages fra refusion. Det sker ved, at 7,5 pct. af de bogførte egne huslejeindtægter på art 7.1 fragår ved opgørelsen af købsmoms til refusion.

For øvrige former for indtægtsdækket driftsvirksomhed foretages der *ikke* modregning.

Af hensyn til en korrekt opgørelse af tilbagebetalingsgrundlaget og af afstemningsmæssige årsager er det nødvendigt at anvende en særlig art til registrering af egne huslejeindtægter.

Konteringsreglerne er derfor udformet således, at art 7.1 forbeholdes huslejeindtægter, der *ikke* stammer fra fremlejemål. Indtægter i form af varmebidrag (herunder aconto-bidrag) i forbindelse med de nævnte lejemål skal ligeledes registreres på art 7.1. Alle øvrige lejeindtægter skal registreres på art 7.2 eller art 7.9.

Tilbagebetalingsbeløbet, der vil indgå som minuspost i den månedlige opgørelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet af beløb til momsrefusion, skal registreres på funktion 7.65.87, gruppering 003. Registreringen af modposterne til tilbagebetalingsbeløb skal ske på gruppering 004.

Tilbagebetalingen opføres på saldoopgørelsen ultimo regnskabsåret.

For *anlægsudgifter* gælder, at hvis et anlæg, for hvilket der er opnået momsrefusion, sælges eller overdrages, skal den refunderede købsmoms tilbagebetales til refusionsordningen.

For grunde og bygninger skal der ske tilbagebetaling inden for en periode af 10 år fra ibrugtagningstidspunktet. For øvrige anlæg skal der ske tilbagebetaling inden for en periode af fem år fra ibrugtagningstidspunktet.

For grunde og bygninger afskrives det tilbagebetalingspligtige beløb efter stk. 1 lineært med 1/10 årligt fra ibrugtagningstidspunktet. For øvrige anlæg afskrives det tilbagebetalingspligtige beløb efter stk. 1 lineært med 1/5 årligt fra ibrugtagningstidspunktet.

Afståelsen af et anlæg, anses for sket på det tidspunkt, hvor der mellem køber og sælger er indgået en endelig og bindende aftale om overdragelse.

Tilbagebetalingen opføres som en minuspost under gruppering 003. Registreringen af modposterne til tilbagebetalingsbeløb skal ske under gruppering 004.

Tilbagebetalingen opføres på saldoopgørelsen ultimo regnskabsåret.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

Det tilføjes, at lodsejerfinansierede anlægsudgifter vedrørende spildevandsanlæg (funktionerne 1.35.40-1.35.43) *ikke* er omfattet af ovennævnte tilbagebetalingsregel.

Dato: December 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2019

Ved udbetaling af erstatninger for skader eller lignende skal købsmoms refunderet i forbindelse med udbedring af den pågældende skade ikke tilbagebetales til momsrefusionsordningen.

Købsmomsudgifter afholdt ved køb af varer og tjenesteydelser, *finansieret af tilskud til kommunen fra fonde, private foreninger, institutioner mv.* er ikke omfattet af refusionsordningen. (Tilskud fra offentlige myndigheder og andre offentlige instanser er som udgangspunkt ikke omfattet af refusionsordningens tilbagebetalingsregel).

Denne regel administreres ved, at et beløb svarende til 17,5 pct. af de nævnte typer af tilskud tilbagebetales til momsrefusionsordningen. Dette gælder, uanset om der er opnået større eller mindre refusion end tilbagebetalingen til momsrefusionsordningen.

Tilbagebetalingen opføres som en minuspost under gruppering 003 med modpost på gruppering 004.

Tilbagebetalingen opføres på saldoopgørelsen ultimo regnskabsåret.

Eksempel:

Eksemplet viser kontering af udgifter og købsmoms samt refusion heraf i forbindelse med folkeskoleområdet.

Konto for folkeskoler (på funktion 3.22.01)	Kassekonto (på funktion 8.22.01)	Konto for købsmoms (på funktion 7.65.87, grp 003)	Konto for refusion af købsmoms (på funktion 7.65.87, grp 002)
600 ¹⁾	600 ¹⁾		
	150 ¹⁾		
300 ²⁾	300 ²⁾		
	75 ²⁾		
500 ³⁾	500 ³⁾		
	125 ³⁾		
300 ⁴⁾	300 ⁴⁾		
	75 ⁴⁾		
	425 ⁶⁾	425 ⁵⁾	÷425 ⁶⁾

Noter til kontoskitserne:

- 1) Udgifter til øvrige varekøb - art 2.9
- 2) Udgifter til anskaffelser - art 2.7
- 3) Udgifter til entreprenør og håndværkerydelser - art 4.5
- 4) Udgifter til øvrige tjenesteydelser m.v. - art 4.9
- 5) Udgifter til købsmoms
- 6) Refusion af købsmoms - opføres som "negativ udgift" på funktion 7.65.87, gruppering 002